

Den Haag, 9 juni 2015

Aan de voorzitter van de gemeenteraad,

Vorige week hebben zowel het AD als NRC Next opnieuw aandacht besteed aan het fenomeen van hitte-eilanden in steden, in het bijzonder ook in onze eigen stad. Door de klimaatverandering krijgen we te maken met steeds hogere temperaturen. Die warmte wordt in stedelijk gebied opgeslagen in steen en asfalt. Daardoor wordt het extra warm in de stad en blijft de warmte extra lang hangen. Dat is slecht nieuws voor ouderen, zieken en kleine kinderen.

Als een belangrijke oplossing noemen deskundigen het terugdringen van versteend oppervlak en het creëren van extra groen. Deze problematiek is eerder door het college geadresseerd in het Uitvoeringsprogramma Klimaatbestendige Stad uit 2012 (RIS 252427). Daarin werd de aanleg van meer stedelijk groen, groene daken en gevels expliciet genoemd als oplossingsrichting. De Raad heeft hier in 2013 met zijn motie Klimaatbestendige Openbare Ruimte (RIS 258850) en in 2014 met de motie Ontwikkel Beleid Vergroening Versteende Wijken (RIS 278566) extra aandacht voor gevraagd. Onlangs heeft het college de subsidieregeling voor de aanleg van groene daken verlengd.

Met de zomer in aantocht stellen de fracties van D66, PvdA, Haagse Stadspartij, GroenLinks en de Partij voor de Dieren met inachtneming van artikel 30 van het reglement van orde de volgende vragen:

1. Het college is bekend met het fenomeen hitte-eilanden, maar is ook bekend in welke gebieden in Den Haag dit fenomeen zich in het bijzonder voordoet? Hoe groot is het effect?

Ook Binnenlands Bestuur besteedde vorige week aandacht aan hitte-eilanden en in het bijzonder de mogelijkheid om deze met geveltuintjes aan te pakken.¹ In 2009 heeft de gemeente Den Haag een informatiefolder over geveltuintjes uitgebracht. Daarin staan de regels om aan de gevel een tuintje te plaatsen. Zo mag het tuintje maximaal 45 cm breed zijn en moet er nog minimaal 1,5 meter doorgang op de stoep overblijven. Ook op de website van de gemeente is informatie te vinden over geveltuintjes: <http://www.denhaag.nl/home/bewoners/to/Geveltuinen.htm> D66, PvdA, Haagse Stadspartij, GroenLinks en de Partij voor de Dieren denken dat geveltuintjes kunnen bijdragen aan een groener stadsbeeld. Dat is goed voor een prettigere leefomgeving, maar ook voor het tegengaan van hitte eilanden.

Veel mensen weten niet van de mogelijkheid om een geveltuin aan te leggen en welke regels daarvoor gelden. Door de stoep anders in te richten, kan dit duidelijk worden gemaakt. Dit kan bijvoorbeeld door een andere kleur tegel hiervoor te gebruiken of de tegels (klinkers) een kwartslag te draaien. D66, PvdA, Haagse Stadspartij, GroenLinks en de Partij voor de Dieren hopen dat de gemeente bij het (her)inrichten van de openbare ruimte aan kan geven welk gedeelte men kan gebruiken voor het aanleggen van

---

¹ <http://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/nieuws/geveltuin-oplossing-voor-veel-problemen.9477525.lynkx>

geveltuintjes. Hiermee worden bewoners als het ware uitgenodigd om ook zelf aan de slag te gaan.

2. Is het college bekend met het idee om de Haagse stoepen zo in te delen dat duidelijk is welk gedeelte kan worden gebruikt om geveltuintjes aan te leggen?
3. Welke voor- en nadelen ziet het college om de Haagse stoepen zo aan te leggen dat duidelijk is welk gedeelte kan worden gebruikt om geveltuintjes aan te leggen?
4. Is het college bereid bij de (her)inrichting van de openbare ruimte de stoepen zo in te richten dat duidelijk is welk gedeelte kan worden gebruikt om geveltuintjes aan te leggen?

Bewoners kunnen meer doen om hun omgeving groener te maken. Denk daarbij aan een project als LUSTHOFxl² of aan de mogelijkheid voor bewoners om de straat op te fleuren met planten of bloemen rondom de stammen van de bomen in de straat.³ Helaas is deze mogelijkheid om de boomspiegels te beplanten bij veel bewoners onbekend.

5. Welke mogelijkheden ziet het college om de mogelijkheden voor bewoners om zelf hun leefomgeving te vergroenen – bijvoorbeeld door de boomspiegels in de straat te beplanten - beter onder de aandacht te brengen?

Op diverse plekken in de stad lijken er soms meer tegels te zijn gebruikt dan strikt noodzakelijk gelet op de functie en gebruik van dat stukje stad. Een duidelijk voorbeeld hiervan is de al eerder in een commissie aangehaalde ruim 8 meter breed uitgevoerde stoep langs de Plesmanweg (zie foto in de bijlage).

6. Waar kunnen bewoners onnodige verstening melden? Hoe zorgt het college dat onnodige verstening snel wordt aangepakt? Is het college bereid stenen weg te halen op het moment dat deze geen functie (meer) blijken te hebben?

Hoogachtend,

Tobias Dander
D66

Lobke Zandstra
PvdA

Gerwin van Vulpen
Haagse Stadspartij

Inge Vianen
GroenLinks

Christine Teunissen
PvdD

---

² <http://www.lusthofxl.nl/>

³ <http://www.denhaag.nl/home/bewoners/to/Eigen-planten-rond-straatbomen.htm>

Bijlage

